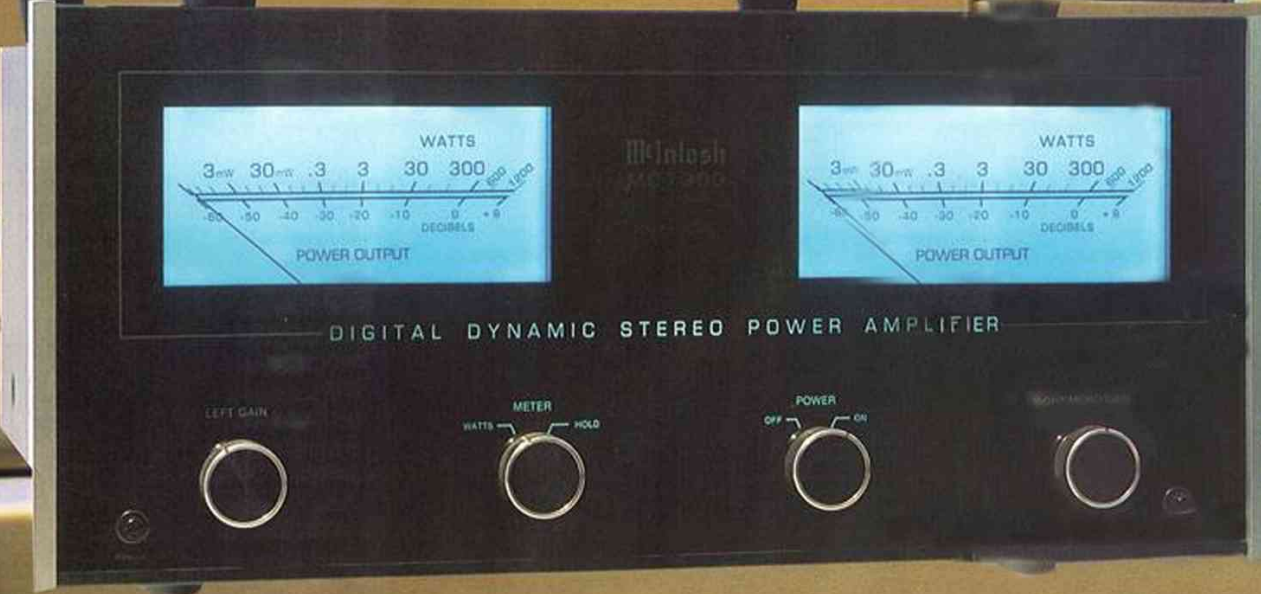

McIntosh C36 & MC7300

MCINTOSH
- EN VITAL LEGEND

**TRADITIONENS
TRIUMF!**

I hifivärlden är det numera högsta mode att komma med "Classic"-serier. Att kunna visa på en lång och glansfylld tradition.

Men ingen kommer ens i närheten av McIntosh när det gäller ett ärofullt förflutet.

McIntosh ÄR "Classic"!

TEXT: MATS MEYER-LIE
BILD: KRISTER KÖNIG
Nov 1994

■ ■ ■ Vissa firmor har förmågan att ligga före sin tid. Eller efter den, beroende på hur man ser på saken. Amerikanska McIntosh är just en sådan firma. Hifivärlden må vara full av tekniska dagsländor, men McIntosh med sin konservativa tekniksyn har konsekvent lyckats styra undan alla blinnskär. Ledstjärnorna har hetat tradition och kvalitet, och få om ens några hifitullverkare har en så lång historia av sofistikerad hifi som just amerikanska McIntosh. Tillsammans med Quad hör firman till de där eviga märkena som alltid tycks ha funnits.

I McIntosh fall var dock inriktningen på exklusiva och kompromisslösa produkter klart uttalad redan från allra första början. Ändå har man alltid haft en diskret framtoning, viket bidragit till

att ge namnet en sober herrklubbsprägel. Priserna har dessutom gjort det till ett märke förbundet ett exklusivt fåtal.

En kontinuerlig ström av modeller har passerat revy genom åren men ändå har det nästan inte märkts på den mycket konservativa formgivningen. Sedan 1959 (!) har t ex alla firmans försteg och tuners haft fronter i svart glas. Men inte bara formgivningen har varit konservativ. Sedan 1949 (!) har med något undantag alla slutstegsmodeller, rör såväl som transistorkonstruktioner, konstruerats med något så otidsenligt som utgångstransformatörer.

För McIntosh konstruktörer har innovationer inte haft något egenvärde förrän de bevisat sin duglighet. Man provar därför nya lösningar under många år innan

den kommer med i produktionen. Man har nästan gjort en dygd av att komma sist med ny teknik varför det också går lång tid mellan modellbytena.

REDAN FRÅN första början hade grundarna Frank McIntosh och Gordon Gow mycket högt ställda ambitioner. Målet var att tillverka en förstärkare som var både ren i ljudet och råstark. Den skulle ha en bandbredd på minst 20Hz-20kHz och med en distorsion på mindre än 0,5 procent, oavsett frekvens eller effekt(!). Det slutade med en enorm apparat på över 60 kg med sex mottakt-kopplade 807:or (tetroder) i ren klass-A. Föga kommersiellt med andra ord, men det ger en tydlig fingervisning om företags kompromisslösa grundfilosofi.

Den första serietillverkade förstärkaren, 50W-1, kom till 1949 och blev betydligt mer hanterbar. Men enorma effektersurser har alltid varit McIntosh specialitet och 1968 tillverkade man sitt genom tiderna största rörslutsteg: monoblocket MC 3500 på 350 Watt. Den användes bland annat som gravöl-förstärkare vid effektslukande skivgravering.

Lustigt nog hade man året innan presenterat sitt första transistor slutsteg, MC 2502. Trots transistororns intåg upp hörde man inte med att använda rör i effekt förstärkarna förrän en bit in på 70-talet. För några år sedan återupptog man dessutom tillverkningen av det legendariska kultrörlutsteg MC 275 från 1961, och i år har man börjat sälja rörförsteg C22 från samma år. Firmans första CD-spelare, MCD 7005, kom 1985.

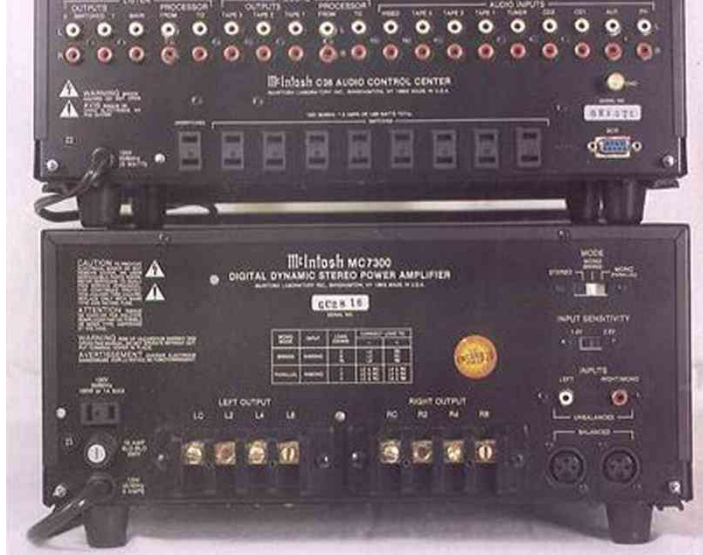
I EN INTERVJU med Gordon Gow (H&M 2/88) förklarade den numera avlidne chefskonstruktören att en av orsakerna till varför det gick så lång tid mellan modellbytena hade att göra med målgruppen. McIntosh har uteslutande riktat sig till musikälskare och har därför alltid bara haft ett mål i sikte: Naturlig ljudåtergivning.

- Den unga generationen söker ständigt efter nya klangideal och därför efterfrågar de också ständigt nya tekniska lösningar. Vi har aldrig strävat efter att producera spektakulära ljudprodukter och vi undviker att följa modets snabba växlingar.

Kunde något vara mer otidsenligt i dagens pockande digitalbombardemang? Mer otidsenligheter:

Köparen skall kunna garanteras lång och problemfri användning av sin investering, där 15 år får betraktas som ett absolut minimum. McIntosh kan dessutom leverera reservdelar till så gott som samtliga modeller man haft genom åren, så man förstår att så mycket som 80 procent av all den utrustning som McIntosh tillverkat sedan 1948 fortfarande används! Tala om arvsliver!

Bristen på bra reservdelar under 70-talet var faktiskt den avgörande orsa-

Tala om orgie i kopplingsmöjligheter! Lägg också märke till att högtalaranslutningen görs med kraftiga skrivplintar (65 A!) för utgångstransformatorns olika sekundärimpedanser

ken till varför man slutade tillverka rörförstärkare. Att man återupptagit tillverkningen av rörförstärkare är därför delvis ett bevis på att tillgången på rör återigen har ökat. Det andra skälet är att McIntosh köptes upp av japanska Clarion 1990. I Japan råder närmast en McIntosh-kult och framför allt MC 275 skattas oerhörd högt. Med tanke på McIntosh statusvärde i Japan skulle det inte förvåna ett dugg om köpet egentligen bara var ett sätt för att få McIntosh att återuppta sin rörförstärkartillverkning.

NUMERA HAR firmen ett bågande stort produktsortiment med CD-spelare, tuners, multirumskontroller, flera kom pletta hemmabiosystem (även THX) och som krona på verket hela 17 olika för- och effektförstärkare. Senaste tillskottet heter MC 1000 och är ett 50-kilos monoblock på bedövande 1.000 Watt. Med tanke på hur få riktiga hifi förstärkare på tusen Watt som finns på marknaden är faktiskt styckpriset 59.000 kronor förvånansvärt lågt.

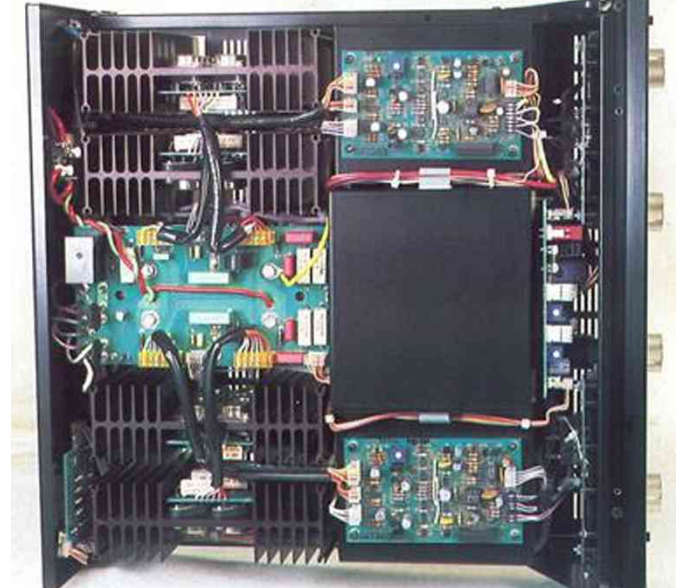
Sedan 1970 tillverkar man även högtalare och i katalogen ingår, förutom de olika hemmabiomodellerna, sex rena hifi-högtalare. Mest spektakulära är firmans tre stora linjekällor (linesource) där den näst största XRT 26 består av två stycken två meter höga diskantpelare med 23 st l-tums element vardera och med separata 2-vägs lådor för basen. Det här är en mycket intressant högtalarkonstruktion, för trots att den är stor så tar den inte mycket golvytta i anspråk. Diskantkolonnen kan i princip hängas på väggen med

baslådorna uppskjutna vid sidan om.

Det är därför inte så underligt att de här högtalarmodellerna blivit mycket populära bland kompromisslösa men alltför trångbudda japanska extremaudiodiöfler. McIntosh största högtalare, XR 290, är däremot en 160-kilos bjässe med 40 högtalare per kanal monterade i en enda låda. Priserna är dock så pass avskräckande att vi inte lär se de här modellerna på våra breddgrader.

McIntosh använder alltså utgångstransformatorer i sina transistor förstärkare. Hur kommer nu det sig? Jo genom att använda transformator ökar man anpassningen mellan högtalarens last och effektransistorerna. Transistorerna får betydligt bättre arbetsbetingelser eftersom de slipper utsättas för extrema impedanspåfrestningar. Man är därför friare att ge dem optimalt arbetsområde och slipper t ex att få in högtalarens mot signaler i motkopplingsslingan. Allt står och faller med kvaliteten hos transformatorerna men här ligger McIntosh i en särklass. Firmans transformatorer har alltid hört till de allra bästa. McIntosh rörslutsteg har t ex alltid haft rykte om sig att ha rörförstärkarnas i särklass bästa basåtergivning.

Eftersom firmen konsekvent har kunnat leverera reservdelar till så gott som samtliga av sina konstruktioner, och eftersom man till skillnad från konkurrenterna aldrig frångått transformatorkopplingen, har tekniken och återväxten av kompetenta transformatorlindare aldrig varit något problem. Man håller

Effektkanalerna har delats upp kylsektionsvis i lätt utbytbara plus och minushalvor. Ett ström-försörjningskort slitor direkt ovanpå elektrolytbanken mitt emellan de båda kanalerna. På var sin sida om den svarta närttransformatorn ser man de båda utgångstransformatorerna.

också en mängd olika patent för avancerad lindning.

Nyfiket bestämde vi oss för att lyssna på en av firmans förstärkarkombinationer. Det blev förslutstegsmodulen C36/MC 7300, tagen ur modellprogrammet mitt. En typiskt tidlös McIntosh-kombi: Massor av effekt och massor av kontrollmöjligheter. Flexibel och användarvänlig är bara förnamnet.

FRÅGAR DU en hårdnackad audiofil om McIntosh så har han/hon garanterat en mycket bestämd åsikt om saken. Oftast respektfullt kritisk, motiverad med att:

- Jo, det är välgjort och långlivat, men äkta audiofilhifi är det nog inte frågan om.

Bara detta att ha tonkontroller och loudness. Och så det här med utgångstransformatorer! På ett tristesteg?!

Så här har nog också jag tyckt. Men som jag bedrog mig! Det insåg jag när jag kopplade in slutsteget i min referensanläggning och de djupblå mätarljusen gick på och spred sitt mystiska sken i lyssningsmörket. Där blev jag sedan sittande till långt fram på småtimmarna. Två tror jag klockan hann bli innan fascinationen släppte och tröttheten tog över. Aldrig hade jag kunnat ana att förstärkaren skulle vara så här bra.

McIntosh-ljudet kan nog lugnt sägas vara motsatsen till vad de flesta förmodligen väntar sig. MC 7300 är nämligen basfast och pulserande som en ställfäder. Just "stål" passar in på MC 7300, särskilt jämfört med våra väl Inkörd M6:ors tungt mättade men mjukare och mer gyllene bronsklang.

REFERENSHÖGTALARNA MG 3,3

fick en oansträngd och skarp skuren fräschör i sitt annars tunna basregister. På den här punkten går det också att labore ra en del med transformatorns olika sekundärkopplingar, men bäst resultat fick man med 4-ohmstapningen. MC 7300 är närmast ett fynd för priset i en stor del av basomådet.

Men det stannar inte där i bjärt kontrast till sitt konservativt mörka yttre och i motsats till alla eventuella transformator-associationer bjuder slutsteget på en klar och distinkt renhet i ljudet. Allt hörs.

Jag upptäckte faktiskt helt nya klipp ställen på skivor jag trott jag kunnat utan till. Det går tydligt att se långt in i inspelningsrummet, och förstärkaren

sprider en stereobredd med öppna ytor mellan instrument och röster.

Vad man möjligtvis kunde sakna var att akustiken inte blev fullt lika 3D-levande och skimrande som med vissa andra slutsteg i samma prisklass eller över (läs Dynamic Precision DPA 600 och M6/M7).

Men FÖRSTEGET DÅ? Jodå, bra men tyvärr kunde det inte göra slutsteget fullt rättvisa. Delvis beroende på att det saknade balanserade utgångar. Slutsteget låt nämligen klart bäst balanserat.

Den andra orsaken var att upplösning och transparens inte kom i närheten av vad slutsteget presterade. Här är det IC-tekniken som spökar. Inte för att detta är dåligt i sig, tvärtom bygger många av dagens bästa försteg på Just IC. Problemet är kretsarna i sig: gamla trotjänare, helt distanserade av dagens kretsar. T o m förra numrets billiga Adcom-försteg har mer avancerade kretsar.

Men ingen skugga skall falla över C36 bara för att kretstekniken har tagit stormsteg framåt. Försteget får betraktas som kompetent och de flesta av de Ingående chippen är direkt utbytbara mot exempelvis Linear Technology eller Analog Devices. Dessutom finns den inte mycket dyrare men modernare och balanserade C38:an. Den fanns dock inte tillgänglig när vi behövde det.

DET ÄR BÅDE roligt och nyttigt att se sina fördomar komma på skam. Och det har de gjort med McIntosh. Med råge!

Firman kan säkerligen travestera på en slogan från en annan firma med samma namn fast inom en helt annan bransch: 99,6% nöjda användare! ■

FAKTA

McIntosh C36
Linjioängar: 8 par RCA
Phonoängar: MM 2,5mV/47 kOhm
Utgångar: 3 par, obalanserade
Tonkontroller: Ja, bas, diskant och loudness
Hörlursutgång: Ja
Vikt: 8,2 kg
Pris: 20.000 kr

McIntosh MC 7300
Effekt: 2x300 Watt/8, 4 & 3 Ohm
Ingång: Balanserad 40 kOhm, obalanserad 20 kOhm
Känslighet: 1,4V alt.2,5V (omkopplingsbart)
Nivåkontroller: Ja, vänster/höger
Vikt: 36 kg

Övrigt: Bryggkopplingsbart till 600 W. Effektmätare som mäter både utspänning och ström. Utgångstrafos för 2, 4 och 8 Ohms last. Skyddskretsar och "Power Guard" för mjuk klippning.
Pris: 39.000 kr
Info: ESS, tfn 08-74307 50.

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

McIntosh

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger HERE